

Revista d'informació municipal

Gener - març 2018 · Núm. 36

BON HIVERN A TOTS/ES!

Telèfons d'interès

- Ajuntament.....972896011
- Museu Municipal.....972896313
- Oficina de turisme.....972896313
- Consultori mèdic.... . 972146213
- Farmàcia M. Biel.... .972896120
- Escola Jaume I..... .972896224
- Llar d'infants.....972897006
- Parròquia.....92896301
- Museu etnològic Llívia
- I art, or i plata.....616982909
- Renfe Puigcerdà.....972880165
- Consell Comarcal
de la Cerdanya.....972884884
- Deixalleria.....972880182
- Emergències.....112**

Tema	ÍNDEX	Pàg.
Si t'ho has perdut.....		3
Feng Huang Yuan		4
El fòrum de <i>Iulia Libica</i>		6
Projectes de millora.....		8
Festa de l'Escudella.....		9
La sortideta.....		10
Museu municipal.....		12
Flora de Llívia.....		14
L'etimologia dels nostres noms.....		16
L'escola Jaume I.....		18
L'agenda.....		20

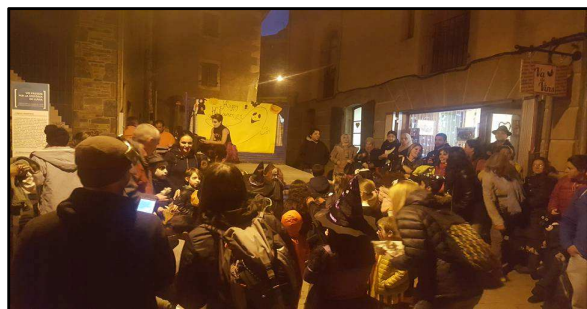
Edita: Ajuntament de Llívia – www.llivia.org
Horari d'atenció al públic:
De dilluns a divendres, de 8h a 14h
Horari del Museu Municipal:
De dimarts a divendres, de 10h a 14h i de 16h a 18h
Dissabtes, de 11h a 14h i de 16h a 20h
Diumenges, de 10h a 14h

Si t'ho has perdut...

La Castanyada

Per segon any consecutiu, els alumnes de l'escola Jaume I van realitzar la Rua de les ànimes del Castell pels carrers de Llivia, acompanyats de la brigada de l'Ajuntament i els pares, fins a la plaça Lampègia, on els esperava el castanyer Joan i l'animació musical de la Rocío amb la seva disfressa de vampiressa.

Posteriorment, van participar al Concurs de la disfressa més terrorífica i al Concurs de carabasses.

Fira del vi i el formatge

El passat 8 de desembre es va realitzar aquesta fira de gran renom a Catalunya, amb un èxit de visites

Museu en família Fins el 7 de gener

Quines

Com ja és habitual, l'AMPA i el Club de Bàsquet de Llivia organitzen pel desembre, quines amb lots molt interessants

Feng Huang Yuan, Jardí del Fènix

una clau per a obrir el món màgic que portem dins

Podem entendre FHY com una clau per accedir a la màgia de la vida, a la promoció de la salut i la longevitat. L'energia pura de l'Univers arriba als practicants a través dels meridians, dels punts d'acupuntura... Es connecta la sanació del cos amb la sanació de l'ànima, el que no es veu es més important que el que veiem.

Els nostres referents científics són, a banda de la Medicina Tradicional Xinesa, la teoria Hologràfica, i la Morfogenètica de Rupert Sheldrake.

FHY ens proposa practiques físiques & espirituals, lluny de qualsevol religió, fàcils, segures i efectives. Els coneixements d'Orient complementen els nostres. No ens entretenim gaire amb la teoria, l'experiència és la protagonista.

Així, quan practiquem el **Passeig entre els Estels**, amb moviments naturals, ens sentim confiats i tranquils.

I quan practiquem els **Gestos & Paraules d'Amor**, una altra pràctica introductòria, ens adonem del potencial de les nostres paraules i accions.

Si l'experiència us agrada i en teniu més ganes, us oferim altres tallers, com ara **“Qi Gong Campana de Bronze”** i **“Qi Gong Mà Divina”**, practiques més avançades, on la consciència queda en el seu estat més simple i, a la vegada, més despert. Amb la ment en aquesta situació de descans es calmen els nervis i s'equilibren les constants vitals. L'aprenentatge és ràpid i acabat el taller podreu practicar pel vostre compte, encara que recomanem alguna sessió d'afiançament.

Si una meditació perllongada asseguts us incòmoda, podeu provar l'estil de meditació del **Taller Campana de Bronze** que permet meditar fàcilment dempeus, amb cert moviment. La pràctica habitual millorarà el vostre benestar de manera significativa.

Alguns efectes de la pràctica són:

- Accelerar el procés de sanació natural del cos
- Alleujar el dolor físic i emocional
- Reforçar el sistema immunitari i prevenir malalties
- Resoldre la por, l'ansietat, l'estrès, la ira i la depressió
- Desintoxicar i optimitzar el pes corporal

Al Taller Mà Divina, que requereix haver cursat l'anterior (de fet n'és el complement) aprenem a moure, restaurar i preservar l'energia vital (Qi). Experimentem la connexió de la intel·ligència innata del nostre cos amb l'energia de la Terra i el Qi Universal, sense esforç mental. Vetllem més profundament per a la nostra salut, a la vegada que aprenem tècniques senzilles per a ajudar a la nostra família i amics.

Tota vegada que Esther i Carmina Roura, professores de FHY Association International, viuen a La Cerdanya, us podem oferir, a Llivia mateix, aquestes activitats:

a principis de gener del 2018

Passeig entre els Estels, entrada lliure (2 de gener / 18h a 19.30h / lloc a determinar / gratuït)

Taller Campana de Bronze, 9 hores lectives (4 de gener / 9.30h a 14h i de 15h a 19.30h / lloc a determinar / 95€)

a principis de febrer del 2018

Gestos & Paraules d'Amor, entrada lliure (2 de febrer / 18h a 19.30h / lloc a determinar / gratuït)

Taller Mà Divina, 11 hores lectives (3 de febrer, 10h a 14h i 15h a 18h / 4 de febrer, 10h a 14h / lloc a determinar / 130€)

Per a tots els cursos, cal inscripció prèvia al Museu municipal o al 972896313

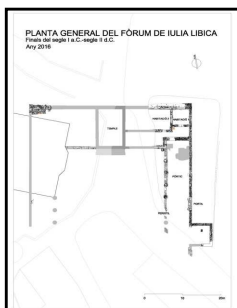
Ajudar-nos a nosaltres mateixos, als demás i a la Terra és l'objectiu del Feng Huang Yuan. L'evolució de cadascú farà de la Terra un món millor.

El fòrum de *Iulia Libica*

El fòrum de Iulia Libica és un gran edifici d'època romana que es troba a la part vella i més septentrional de Llívia (Cerdanya), al costat oriental de l'església de Santa Maria. Al nord limita amb el turó del Puig del Castell, a l'est amb una zona residencial de recent construcció, i al sud amb els barris més antics de la població.

La descoberta d'aquest conjunt arqueològic es va efectuar l'any 1997, en el decurs d'una campanya de prospecció i delimitació. L'any 2001 s'efectuà una excavació en extensió, després de la qual ja podíem apreciar les característiques estructurals principals de l'extrem oriental de l'edificació, com ara la planta rectangular amb plaça central, diversos àmbits (habitacions 1 i 2) elevats sobre un podi a la part nord, part d'un pòrtic amb el corresponent peristil, una entrada i una exedra que se surt de la planta principal. Els límits de les restes es prolongaven en direcció occidental en direcció a l'església (**imatges 1 i 2**).

Una vegada finalitzada l'excavació, la extraordinària qualitat constructiva dels murs i parets, la seva orientació perfecta i les diverses troballes de qualitat, la majoria d'importació, com ara fragments d'escultures de marbre, una inscripció epigràfica i elements arquitectònics luxosos: peces de pavimentació o de revestiments de les parets, també de marbre, eren elements que feien pensar que ens trobàvem davant d'un edifici públic, i que fins i tot podia tractar-se de l'antic fòrum d'època altimperial romana.

>Imatge 1

>Imatge 2

Entre els anys 2013 i 2017 han continuat les excavacions, amb resultats cada vegada més espectaculars. El principal és la confirmació que es tracta realment del fòrum de la ciutat romana de *Iulia Libica*, l'únic situat en un lloc tan elevat com un pas dels Pirineus. Aquesta evidència no deixa de sorprendre si a més tenim en compte que a Catalunya, fins el moment, només s'han localitzat cinc fòrums: *Emporiae* (Empúries), *Iluro* (Mataró), *Baetulo* (Badalona), *Barcino* (Barcelona) i *Tarraco* (Tarragona), tots ells ubicats en ciutats de la costa.

A part de les troballes de nous elements de finalitat decorativa i ornamental, entre els que destaquem una ara, diversos basaments d'estàtua, cornises i capitells, la localització de diverses monedes, fragments d'àmfora i ceràmiques sigil·lades itàliques a l'interior de les rases de fonamentació dels murs perimetrals del complex, ens ha donat una cronologia d'entre finals del segle I a.C. i inicis del segle I d.C., en època de l'emperador August, pel moment inicial de la construcció del fòrum, i de finals del segle II d.C. per les primeres transformacions.

La darrera gran novetat ha estat la descoberta del temple, efectuada l'any 2016, que encara es troba en curs d'excavació. Aquest edifici, el més important del fòrum, s'ha trobat al mig del cantó curt septentrional del fòrum, al centre del podi (**imatge 1**). La part coneguda es troba extraordinàriament ben conservada pel que fa a la seva planta rectangular i part de la cel·la, l'espai més sagrat, amb troballes de diversos paviments i revestiments parietals in situ (**imatge 3**).

L'any 2016 es va recuperar, al costat del temple però formant part d'un mur construït en època tardana, un important conjunt de fragments escultòrics de marbre reutilitzats i desplaçats del lloc originari que ocupaven en el moment de funcionament del fòrum, que podrien correspondre a deus, personatges públics o emperadors divinitzats. Destaquem, entre molts d'altres, part d'una cara amb un ull i el pentinat (**imatge 4**), un bust amb part del pentinat, una mà amb un anell que agafa un objecte quadrat, el cap d'un animal mitològic i un tros de togat.

El fòrum de *Iulia Libica*, com tots els conjunts d'aquestes característiques, va tenir funcions religioses, que es feien al temple, polítiques, que tenien lloc a la Cúria (possiblement l'habitació 1) i jurídico-administratives, desenvolupades a la basílica, edifici que encara no s'ha trobat, però que hipotèticament podria ser al cantó curt meridional del fòrum. Aquí residia el poder que regia el poble ceret's ja romanitzat i plenament integrat a les estructures polítiques, administratives i comercials del món romà.

L'existència d'un fòrum i un temple a Llívia és reflex edilici i el reconeixement a la ciutat de la seva funció com centre aglutinador d'un extens territori i capital de l'administració imperial en el límit de les províncies Tarraconesa i Narbonesa, enmig d'un important nus de comunicacions, en ple Pirineu oriental.

Jordi Guàrdia

>Imatge 3

>Imatge 4

Projectes de millora

-CONCURS ADJUDICACIÓ REDACCIÓ PROJECTE EXECUTIU I DIRECCIÓ D'OBRES, PROJECTE REFORMA I AMPLIACIÓ CEIP JAUME I DE LLÍVIA:

Redacció del projecte executiu i direcció d'obres, legalitzacions, estudi de seguretat i salut, i tota aquella documentació necessària per la correcta execució dels treballs.

El projecte consisteix en la reforma i ampliació del CEIP Jaume I de Llívia, per a un programa docent de Centre amb dues línies d'infantil i primària. L'edifici nou albergarà llar d'infants i biblioteca.

-La solució proposada és el resultat de l'aprofitament de les possibilitats de l'espai de terreny disponible, respectant els espais exteriors de jocs i en funció també del programa previst.

- S'ha plantejat l'ampliació del Centre amb la implantació d'un cos lineal, perpendicular a l'edifici principal.

- El projecte planteja el manteniment, reforma i rehabilitació de l'actual edifici.

- L'edifici ampliació es planteja implantat en les mateixes cotes de nivell que l'edifici actual.

- L'edifici ampliació disposarà d'un cos de dues alçades adaptades a les plantes de l'edifici existent.

- Un porxo situat entre l'edifici ampliació i l'actual articularà la relació entre els edificis existent i nou mitjançant la continuïtat lògica de les circulacions interiors.

-Accessibilitat: Es manté el sistema d'accés existent des de el pati posterior.

Podeu consultar les bases a la web de l'Ajuntament de Llívia:

www.llivia.org/cat/ajuntament/online/contractacio.html

-OBRES AL BOSC PALMANILL:

Des de la Direcció General d'Ecosistemes Forestals i Gestió del Medi, s'ha obert una nova pista forestal per prevenció i extinció de possibles incendis forestals i restauració del potencial forestal, amb un aclarit de la massa forestal a banda i banda. De la fusta extreta se'n farà estella per a les calderes de biomassa de: la guarderia, les escoles i el poliesportiu.

Campus Llívia 2018

no solo un campus

El deporte nos brinda la oportunidad de crecer con valores

Le damos un valor añadido a nuestros campus a través de nuestros valores:

Compañerismo + Superación + Educación, Competitividad + Esfuerzo

Máxima deportividad

ETE CUP

Llívia - julio 2018

FECHAS - UBICACIÓN

Tres campus:

Julio 2018:

- 1ª semana: del 2 al 7
- 2ª semana: del 9 al 14
- 3ª semana: del 16 al 21

deporte

De la ilusión por el deporte, la vocación profesional para la mejora día a día de los más jóvenes y una amplia experiencia en el mundo deportivo nace un equipo capaz de hacer realidad los sueños de los deportistas más jóvenes. Crear momentos exclusivos e inolvidables para todos aquellos que se entregan al deporte.

ETE CUP

no solo un campus

Festa de l'ESCUDELLA

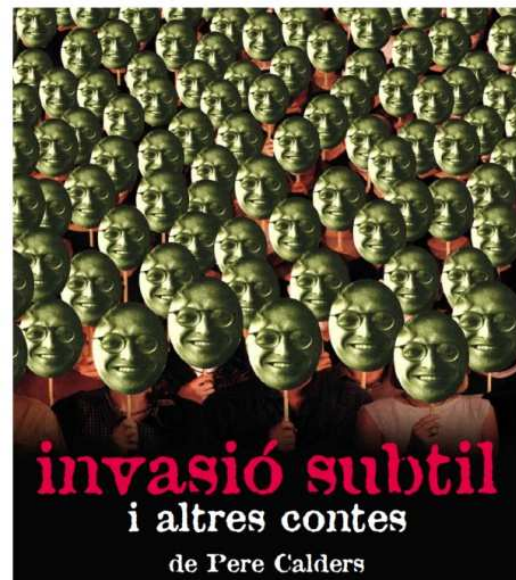
10 i 11 de març

L'Ajuntament de la Vila de Llivia us ofereix una proposta teatral i gastronòmica pel cap de setmana del 10 i 11 de març, al pavelló esportiu. Preu únic de **10€** per les dues coses, obra de teatre i dinar.

10 de març, a les 22h:
“INVASIÓ SUBTIL”
i altres contes”

11 de març:
CONCURS

D'ESCUDELLES I DINAR

S'hi podrà participar de diferents maneres: o bé participant al concurs elaborant escudella o bé venint el migdia a dinar l'escudella dels concursants i valorar-les.

L'escudella que tingui més bona puntuació guanyarà **un val de 100€.**

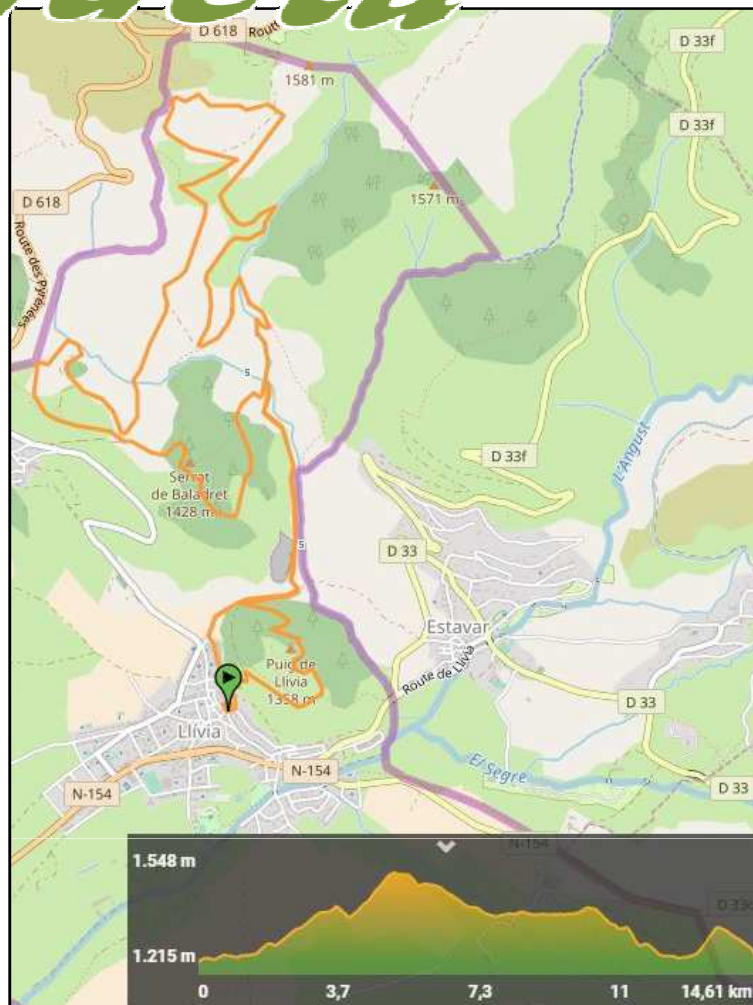
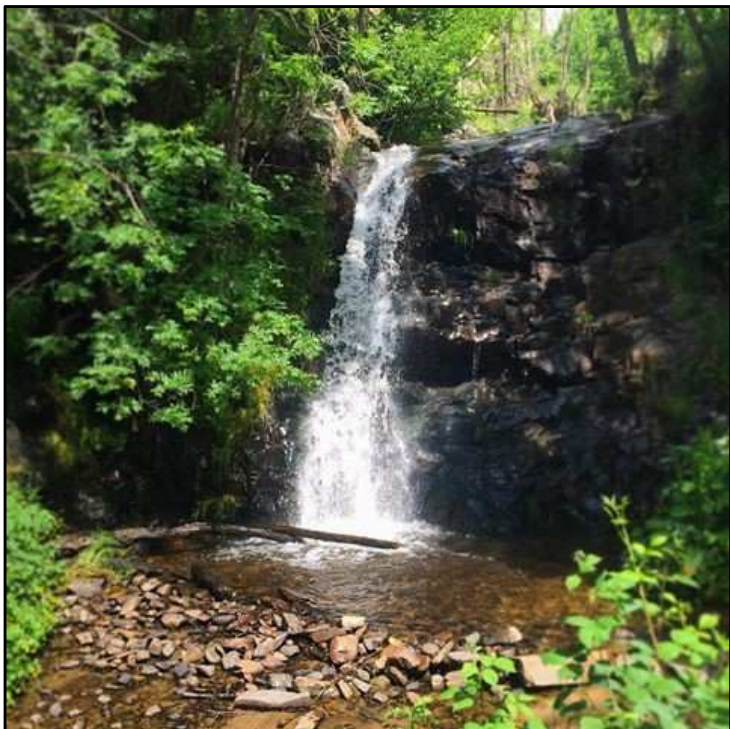
El dinar inclou escudella, carn d'olla, postres i beguda i una cassola de fang. Per comprar els tiquets us heu de dirigir al Museu Municipal.

Els/les més atrevits/des heu de reservar plaça per al concurs abans del dia 7 de març, també al Museu o al 972896313. L'escudella l'haureu de portar el dia abans al polistesportiu, amb un sobre tancat amb les dades personals. El tamany serà de 5 a 10 litres, com a màxim. Pels participants, el dinar del dia 11 serà gratuït.

Les entrades es podran comprar per avançat al museu o el mateix dia in situ una hora abans que comenci l'obra.

La sortideta

Per gentilesa apartahotel Les Corts

Proposta ruta 2 : Circuit de trail per Llivia

Coneixeu el circuit de Trail Running de Llivia?

Doncs sí, tenim un circuit pels millors corriols del municipi, molts d'ells poc coneguts i que es van netejant regularment perquè s'hi pugui passar amb certa comoditat.

Té una longitud d'uns 15 Km i un desnivell positiu de 500 m amb sortida i arribada al mateix ajuntament.

Evidentment, no fa falta fer-lo corrents, es pot fer caminant, gaudint de l'entorn i del paisatge, però per els que sigueu més competitius, està com a cursa virtual a la plataforma Strava amb alguns trams marcats com a "segments" (trams cronometrats) Així, els que vulgueu, podreu provar les vostres forces.

Com hem dit, el track comença a l'ajuntament i passa pels llocs més emblemàtics i pintorescos dels boscos de Llivia.

Des de l'aparcament del darrera de l'església, ens dirigim cap el camí que passa per davant de la pedrera. A la nostra dreta, ens queda la muntanya del Castell que visitarem al final del recorregut i davant nostre veiem el poble d'Estavar.

Tombem a la esquerra pel bonic camí de les fonts de Llivia. Passem de llarg la font del sofre i al cap de poca estona, ens trobem el pont del Carrasut i el caminet que va a la font del ferro. A l'alçada del pont i si mirem a l'esquerra, veurem el final del corriol tècnic de baixada que farem de tornada.

Tot seguit, passarem el salt d'aigua i, quan arribem al final de la pujada, hem d'estar atents, ja que deixarem la pista per girar a la dreta per un single track que s'intueix a l'herba i que ens portarà a la zona més desconeguda del recorregut.

Primer anirem planejant pel bosc i un cop voregem un camp, comença una baixada que ens portarà al riu que alimenta el salt d'aigua que hem vist tot pujant. Aquí toca agafar forces ja que ve la pujada més llarga i que ens deixa a la part més alta del recorregut, quasi als límits amb Targassone.

Primer per un petit i tècnic camí ramader netejat per poder ser transitat, després per un prat i finalment pel mig del bosc, per un corriol ben empinat i, que a més, és un dels "segments" Strava.

Aquest corriol ens porta a la part més alta del recorregut, a la pista de Targassone, que entravessem per agafar un altre corriol que s'intueix per dins al bosc i que és realment màgic. Aquest corriol ens porta de nou a la pista. Ara es pot trotar amb comoditat, però alerta que en aquest tram es pot treure molta diferència si anem ràpids.

Ens desviarem pel camí de Cereja i passada la granja, girarem per la pista que queda a la dreta, rodegem un camp i ja anirem agafant tot de corriols que ens portaran al cap munt del bosc del Serrat del Baladret on comença la baixada tècnica que ens porta de nou al pont de Carrasut, on desferem al camí fins trobar l'última i dura pujada al castell de Llivia per un petit corriol enmig del bosc.

Aquest tram és un altre segment Strava. Només queda apretar les dents i treure forces d'on sigui. Un cop coronat el castell, ja només queda baixar tant ràpid com puguem fins arribar a l'ajuntament i parar el rellotge.....

Tic Tac, Tic Tac, quin temps has fet? Com has quedat?

Link a wikiloc <https://es.wikiloc.com/wikiloc/view.do?id=20499282>

MUSEU MUNICIPAL

Restauració del Manual de 1725, Receptari i Llibre de Comptes de la Farmàcia Esteva

Una de les peces més valuosa i destacada del Museu Municipal de Llívia és el Manual de l'any 1725 (1725-1732), amb núm. de registre 641. En aquest llibre manuscrit en paper i enquadernat en pergamí, Jaume Esteva i Sala, el primer farmacèutic de cognom Esteva que es va fer càrrec d'aquesta farmàcia de Llívia, hi anotava les receptes i les fórmules que els diferents metges que atenien a la comarca prescrivien als seus pacients, així com les veterinàries; també funcionava com a Llibre de Comptes i s'hi registrava el preu d'alguna de les confeccions fetes, segurament aquelles que no s'haurien pagat al comptat. Aquest receptari, per tant, és importantíssim per comprendre la manera de treballar, el funcionament i la quotidianitat de les apotecaries d'aleshores, just en el moment de transició entre la farmàcia galènica i la química, en plena ll·lustració.

Amb aquesta actuació, dues de les peces documentals més importants de l'Ajuntament i del Museu Municipal, el Llibre Ferrat i el Manual del 1725, han quedat estabilitzades per la seva futura bona conservació. Ambdues obres requerien una intervenció urgent pel seu precari estat de conservació i el conseqüent deteriorament. Els treballs de restauració els han dut a terme l'Aina Vila i la Núria Casademunt de l'empresa Teixell, especialitzada en conservació i restauració de material d'arxiu i obres d'art en diferents suports. El cost de la intervenció en aquest valuós receptari ha estat de 902,51 €, IVA inclòs.

L'alteració més important que afectava el volum era la deformació del pergamí de les cobertes, que acabà afectant, també, el bloc de paper. S'hi observaven ondulacions i tensions, així com una curvatura important en el l·lom. Per retornar l'estabilitat a les cobertes, seguint el criteri de mínima intervenció, es va considerar innecessari desmuntar i descosir l'enquadernació perquè el cosit encara es trobava en bon estat. Es va procedir a la humectació i hidratació del pergamí per estabilitzar-lo i es posaren les cobertes i el l·lom entre successius papers secants, fustes i pes controlat per aconseguir un aplanat progressiu. El pergamí també presentava una acumulació important de pols i brutícia superficial per la qual cosa, seguidament, es va efectuar la seva neteja en sec amb gomes de diferent duresa i bisturí i humida en llocs puntuals. Es van fer unes tanques noves amb els mateixos materials que les originals perquè estaven molt trencades i inaprofitables i es tornaren a col·locar els mateixos reforços de cartró a l'interior de les cobertes. El bloc de paper presentava petits estrips i nombrosos plecs en les cantonades, afectant pràcticament tots els fulls, així com molt pols superficial. Es va fer la neteja en sec per aspiració del bloc i a les cantonades i marges s'utilitzaren gomes de diferents dureses. Seguidament es va procedir a l'aplanat del fulls i a la seva consolidació i reintegració amb paper japonès de característiques similars a l'original. També s'hi va observar corrosió puntual de les tintes metal·loàcides amb la conseqüent debilitació del suport, pel que es van desacidificar els fulls afectats i es van consolidar les zones afectades. Important fou, també, la documentació fotogràfica que es va dur a terme de tot el procés de restauració i la incorporació del manual dins d'una caixa de protecció de conservació feta a mida.

FOTOGRAFIES INICIALS

FOTOGRAFIES FINALS

FLORA DE LLÍVIA *per Enric Quílez*

Llívia és coneguda, entre moltes altres coses, per la seva Farmàcia, on s'elaboraven remeis medicinals a partir de l'abundant flora de les rodalies. En aquesta secció parlarem a bastament d'aquesta rica flora.

CENTAUREA CYANUS O CLAVELL DE SANT ISIDRE

La *Centaurea cyanus* L. és coneguda a les nostres contrades com a clavell de Sant Isidre (perquè surt més o menys per aquesta data: pel 15 de maig) o també com a blavet, pel seu color blau intens.

Pertany a la família de les Compostes (*Asteraceae*) i és una flor molt bella, que surt enmig dels camps de cultiu de cereals, sovint barrejada amb les roselles, formant tapissos de color blau molt vistosos.

Blauets (Foto: Francesc Esteban]

No sol depassar el metre d'alçada (generalment sol ser força més petita). Les tiges són primes i flexibles i les fulles, llargues i denticulades.

Per desgràcia, degut a l'ús indiscriminat d'herbicides i a la disminució de les terres cultivades una mica pertot arreu, aquesta planta es troba amenaçada, si bé sol ser localment molt abundant allà on s'hi fa.

A Llivia la podem trobar als camps de cultiu de cereals que envolten la població de Llivia.

Des del punt de vista de la medicina tradicional, la seva aigua ha estat emprada per multitud d'afeccions. Se li atribueixen propietats antibacterials, expectorants, fungicides, tòniques, diürètiques, antisèptiques, antipirètiques, antiinflamatòries i astringents.

Detall de Blavet (Foto: Francesc Esteban]

Conté una gran varietat de principis actius: antocians (com la centaurocianina), flavonoides (com la protocianina) que es consideren vasoprotectors, lactones, polisacàrids, alcaloides (com la moschamina o la centiamina) i sals minerals.

En general, els usos medicinals d'aquesta planta, especialment de les seves flors, és molt variada ja que no es considera tòxica.

La flor es coneix des de molt antic i, per exemple, el naturalista romà Plini el Vell la citava com *“una planta molesta per als segadors”*.

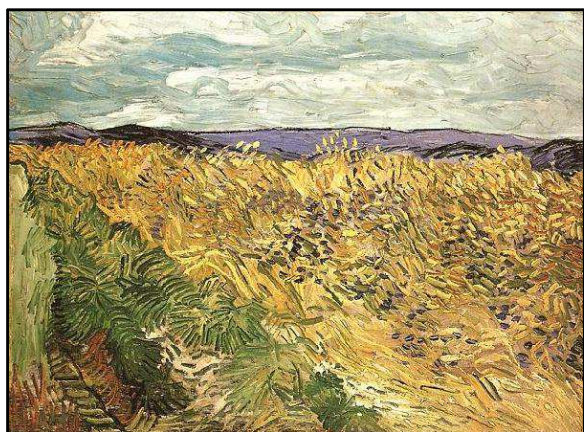
Històricament, també és coneguda per ser la flor favorita de John F. Kennedy i és la flor nacional d'Estònia i d'Alemania. També és la flor que s'empra per commemorar a França l'armistici del 1918.

Actualment, està envoltada d'una certa polèmica com a símbol, ja que també la van fer servir els nazis. De fet, havia estat la flor favorita del Kàiser Guillem I.

Apareix en alguns quadres, com un de Isaac Levitan (Cornflowers, 1894), Sergei Osipov (Cornflowers, 1976), Igor Grabar (Portrait with Cornflowers, 1914) o Vincent van Gogh (Cornflowers, 1890).

Símbol d'un partit conservador estonià

Cornflowers, Vincent van Gogh (1890)

Cornflowers, Isaac Levitan (1894)

L'etimologia dels nostres noms

Sapere aude

Hèrcules i la Cerdanya

A la fi de l'article anterior vaig anunciar que en aquest parlaria sobre la relació que hi ha entre Hèrcules i la Cerdanya. Som-hi doncs.

Tothom sap que Hèrcules (o Hèracles si ho volem dir a la grega) és l'heroi més cèlebre de la mitologia clàssica. Fill de Zeus i Alcmena, va destacar ja des de molt petit per la seva gran força física i va ser protagonista d'un gran nombre d'aventures que, com sol passar sovint a la mitologia i més en el cas d'un heroi tan popular, cada autor explicava a la seva manera i amb els anys es van anar omplint de variants. Les més conegudes són sens dubte els anomenats "treballs" d'Hèrcules, una sèrie d'encàrrecs titànics que, per raons que ara no fan al cas, l'heroi es va veure obligat a dur a terme. El desè d'aquest treballs va consistir a prendre els fabulosos ramats de bous de Gerión i dur-los fins a Grècia. Gerión era un ferotge monstre de tres cossos que vivia a la remota illa d'Erítia, situada als confins occidentals de la terra i que hom identifica amb l'antiga Gadir (l'actual Cadis). Per tal d'arribar-hi, Hèrcules va travessar a peu el desert de Líbia (és a dir tot el nord de l'Àfrica) i va franquejar l'estret de Gibraltar (en record d'aquest fet hauria erigit dues columnes, una a cada banda de l'estret: les Columnes d'Hèrcules, és a dir el penó de Gibraltar i el de Ceuta). Un cop a Erítia, l'heroi no tingué gaires problemes per desfer-se de Gerión i aconseguir-ne els bous.

A diferència de l'anada, en què va arribar a Erítia pel sud, la tornada fins a Grècia amb els ramats la va fer pel nord, travessant de primer tota la península Ibèrica. La ruta que hauria seguit fins al Pirineu es coneixia amb el nom de Via Hercúlia, un camí existent des de la prehistòria que baixava des del nord de la península Itàlica fins a Cadis i gran part del traçat del qual van aprofitar segles més tard els romans per fer la Via Augusta. Aquest camí travessava el Pirineu pel coll de Panissars, a la serra de l'Albera, si bé hi ha qui diu que ho feia per Andorra o per la Cerdanya.

Fins aquí, la contalla mitològica. A partir d'aquí, les contalles de la historiografia medieval. A l'edat mitjana els historiògrafs, amb la intenció de dignificar la prehistòria d'Hispania, rescaten certs personatges mitològics entenent-los com a homes de carn i ossos que havien existit

realment. El primer a pensar que la llegenda d'Hèrcules i Gerión podia ser una bona manera d'emparentar la monarquia espanyola amb el passat clàssic per dotar-la de noblesa va ser Rodrigo Ximénez de Rada, anomenat "el Toledano" (1170-1247), a la seva *Historia de rebus Hispaniae* (ca. 1243), obra encarregada pel rei Ferran III de Castella. El Toledano diu que això de la triplicitat de Gerión no fa referència a tres cossos, sinó al fet que era molt fort i ferotge i governava despòticament tres regnes (Galícia, Lusitània i la Bètica). S'empesca a més la figura d'Hispanus, epònim d'Hispania, "cert noble que havia conviscut amb Hèrcules des de la joventut", el qual l'heroi, després d'haver mort Gerión i conquerit Hispania, i havent-hi fundat un reguitzell de ciutats, deixa al capdavant del país. Val a dir que en això el Toledano no va ser gaire innovador: ja els romans es deien descendents d'Eneas, un dels herois troians les aventures del qual immortalitzà Virgili a l'*Eneida*, i el mateix van fer els francs inventant-se un cert Francus o els britons un cert Brutus...

Pel que fa a la nostra península, a partir del Toledano assistim a un embolica que fa fort entre els que es dediquen a la història. Ara ens presenten Hèrcules com un astròleg (*Estoria de España* d'Alfons X) ara ens el fan fill d'Osiris (*Commentaria* d'Annius de Viterbo), ara ens confonen Gerión amb el personatge bíblic Gedeó (*Las siete edades del mundo* de Pablo de Santa María)... Tant se val: l'important és dotar Espanya d'un passat noble i grandios que pugui servir per a les finalitats polítiques del moment, propòsit que pel que es veu tenia molt clar Ferran el Catòlic, que va fomentar les obres historiogràfiques d'aquesta mena. I aquestes contalles, encara que ens en poguem fer creus i malgrat que a partir del Renaixement els historiadors comencen a tractar les fonts històriques amb esperit crític, se seguiran repetint fins al segle XVIII.

Hèrcules, en passar per la península amb els ramats de Gerión, hauria anat fundant un munt de ciutats: Cadis, Sevilla, Tarassona, Urgell, Vic, Barcelona... Moltes vegades els historiadors explicaven els noms d'aquestes poblacions amb etimologies fantasioses: Tarassona es diria així perquè Hèrcules l'hauria fundada amb tiris i ausons, Barcelona perquè hi hauria arribat embarcat en el novè vaixell de la flota (*barca-nona*), mentre que Urgell l'hauria construïda «quia bellum urgebat» 'perquè la guerra era imminent'. En altres casos s'aprofita la semblança entre el nom de la ciutat i el d'un personatge mític: Gerión, per exemple, hauria fundat Girona. Aquest darrer cas és el de Llívia. Ja vam veure a l'article anterior que, segons Ptolemeu, els romans en deien *Iulia Libyca* i que aquest *Libyca* és difícil d'explicar. Doncs bé, tenint en compte la semblança entre *Libyca* i *Libya* i sabent que segons la mitologia clàssica Hèrcules va passar pel Pirineu i que hi va haver un Hèrcules anomenat "líbic" (és a dir 'africà'), tot quadrava per poder afirmar que el fundador de Llívia va ser aquest heroi grec. Això és el que es diu per exemple a l'escut no oficial de la vila que trobareu a la Viquipèdia.

Toni Cardona

L'escola Jaume I

PROJECTE: EL NOSTRE POBLE

Aquest any els nens i nenes de l'escola estem fent un projecte per conèixer el nostre poble. A principi de curs vam sortir a visitar el poble i cada classe va decidir què volia treballar, investigar o conèixer de Llívia.

Els nenes i nenes d'educació infantil, després de varies sortides per conèixer Llívia, vam decidir que ens interessaven molt els pastissos i els caramels. Així que les aules d'infantil es diuen: **Classe del pastissos i classe dels caramels**.

A la classe dels pastissos estem aprenent l'ofici de pastisser i a fer receptes divertides.

A la classe dels caramels estem treballant els comerços i botigues de Llívia. També investiguem sobre tots els dubtes que ens van sorgint d'aquest treball.

A **Cicle inicial** estem aprenent a llegir i a escriure. En sortir al carrer vam començar a llegir rètols, i vam veure que els carrers tenien nom, i números organitzats a dreta i esquerra; res és a l'atzar, senars i parells estan degudament col·locats a les façanes de les cases.

Amb l'ajuda d'un plànol que ens van donar a l'Ajuntament hem après els noms de tots els carrers, hem ubicat les nostres cases i les hem anat a visitar.

També vam veure que hi havia cases amb nom, perquè hi ha cases amb nom?. Hem llegit i ens han dit companys que hi ha : Cal Capità, Cal Manyago, La Closeta, Cal Granat, Cal Patrol... entre d'altres. Haurem d'anar a preguntar als seus amos que ens expliquin el perquè !!

També estem treballant les llegendes i històries de Llívia. Amb l'ajuda dels pares hem anat recopilant algunes llegendes i històries de la nostra vila. Cap ens ha deixat indiferent!

Les mestres ens han explicat les llegendes de : “ Lampègia i Menussa”, “ La llegenda del castell de Llívia”, i la de “L'ermita de Sant Guillem” i la més curiosa “La pedra dreta”. Si algú en sap més ens les pot venir a explicar!

Cicle mitjà volem saber coses dels Romans. Estem treballant el fòrum Romà. Els arqueòlegs de la universitat de ens van explicar moltes coses interessants .

A **Cicle Superior**, iniciem el projecte a partir d'una sortida al poble conjunta dels dos grups.

Uns, sortim a observar coses des de la mirada de “som periodistes” i els altres des de la mirada de “som turistes”. Passem per alguns carrers, tot fent fotografies de coses que ens criden l'atenció.

Ens qüestionem quina o quines son les feines que fan els “periodistes” (observar, investigar, fer entrevistes, escriure articles...etc). Fem grups de per treballar: Com era abans l'escola de Llívia, Com era la vida antigament al poble (com hi vivia la gent), Quines coses han canviat al poble des de fa uns anys...

Preparem les preguntes per passar les entrevistes a gent gran de Llívia. Tenim la visita confirmada del Sr. Valentí Surià ex-Alcalde de Llívia i l'Esther Gratacòs, ex-Directora de l'escola de Llívia.

Fem les entrevistes , recollim imatges del moment, transcrivim les entrevistes en Word per equips de Treball, tot adjuntant les respostes que ens van donar.

La nostra idea és seguir entrevistant a gent gran del poble, avis i/o coneguts per seguir ampliant i contrastant les informacions sobre el poble de Llivia.

També vam fer una sortida a la Torre Bernat de So de Llivia. Vam tenir la sort de visitar els dos pisos de la Torre que habitualment no es troben oberts al públic. En Marc, l'historiador del Museu ens explica un munt de coses sobre la història d'aquell monument i tots els fets que hi ha passat al llarg dels anys en aquella torre.

L'altre grup de cycle superior, com hem dit anteriorment. hem mirat Llivia amb "ulls de turista". Què vol dir això? Doncs mirar el poble amb uns altres ulls, amb els ulls que fem servir quan anem de vacances a visitar altres llocs i ens fixem en molts detalls: les cases, els carrers, les places, els monuments... Aquesta era la idea: fer una sortida pel poble passant per llocs pels quals hem passat un munt de vegades però ara intentant fixar-nos en detalls els quals no els havíem fixat abans o no havíem donat importància i, després, apuntar-los en un full . La segona part era fer-nos preguntes sobre allò que anàvem observant: PER QUÈ? COM? QUAN? QUANT? QUI?...

D'aquestes observacions i preguntes van sorgir diferents grups de treball:

1r grup: EL CARRER DE PUIGCERDÀ PORTAVA A PUIGCERDÀ ABANS? QUI POSA EL NOM A UN CARRER? COM ES FA? ES POT CANVIAR?

2n grup : PER QUÈ L'ESCOLA DE LLÍVIA ES DIU DE JAUME I? QUI ERA JAUME I? PER QUÈ SE'L RECORDA? HI HA MÉS ESCOLES QUE PORTIN EL NOM DE JAUME I?

3r grup: la Torre Bernat de SO i es va fer les següents preguntes: TROBAREM ALGUN ESQUELET A "LA CÁRCEL " DE LLÍVIA? QUI ERA BERNAT DE SO? QUINA FUNCIÓ TENIA LA TORRE? QUÈ SIGNIFIQUEN ELS ESCRITS QUE HI HA A SOBRE DE LA PORTA?

4t grup : QUAN ES VA CONSTRUIR L'ESGLÉSIA DE LLÍVIA? QUI LA VA CONSTRUIR? DE QUIN ESTIL ÉS? QUÈ SIGNIFICA EL CRANI QUE HI HA EN UNA PARET EXTERIOR?

5è grup : QUÈ SIGNIFICA L'ÀNGEL QUE HI HA AL CARRER FONTCITRANA? HI HA MÉS FIGURES COM AQUESTA AL POBLE? QUANTES? A ON? PER QUÈ HI SÓN?

Els nens i nenes, amb l'ajuda del mestre que els feia de guia, es van posar a treballar per buscar les respostes a aquestes preguntes i amb els llibres que tenim a la biblioteca, internet i molt especialment la informació que ens van donar l'Ester Gratacòs, durant molt anys mestra i directora de l'escola de Llivia, en Valentí Surià, ex-alcalde de Llivia, i en Marc Delcor, l'arqueòleg del Museu de Llivia, van poder trobar resposta a la majoria de preguntes que s'havien plantejat.

Ha estat un treball per projectes molt interessant i enriquidor, pels alumnes i pel mestre.

Agenda

Gener- març 2018

-Del 27 al 29 de desembre i del 3 al 5 de gener:
Campus de Nadal de bàsquet de Llívia i Puigcerdà (a Puigcerdà)

-2 i 4 gener:

Curs de Feng Huang Yang: Dia 2: de 18h a 19.30h; Dia 4: d'11h a 20.30h

-5 de gener:

Cavalcada de Reis

-27 de gener:

Mercat de pagès (davant escola Jaume I)

-2, 3 i 4 de febrer:

Curs de Feng Huang Yang

-11 de febrer:

Carnestoltes

-24 de febrer:

Xerrada sobre les restes arqueològiques de Llívia

-10 i 11 de març:

Festa de l'escudella &

Teatre “Invasió subtil i altres contes**”, de Josep Carner**

-30 i 31 de març:

Fira de Brocanters “LLIVIAANTIC” (al poliesportiu)

Voleu rebre la revista al vostre correu electrònic? Voleu escriure un article? Voleu donar la vostra opinió? Voleu donar a conèixer un projecte?

Només cal que ens envieu un correu a turisme@llivia.org i ens feu arribar la vostra sol·licitud